

آزمون کارشناسی ارشد الهیات - ادیان و عرفان ۱۴۰۳

ادیان و مذاهب

۲۳۵۸. در اسطوره‌های بین‌النهرین آفرینش براساس چه الگویی است؟
(۱) تکامل تدریجی (۲) کن فیکون (۳) خلق از عدم (۴) نظم دادن به بی‌نظمی
۲۳۵۹. کدام یک از عناصر دینی، به «سر آغازهای قدسی» می‌پردازد؟
(۱) اسطوره (۲) تابو (۳) جادو (۴) شمن
۲۳۶۰. پیدا شدن کدام نمونه‌ها، معلوم می‌سازد که سحر و جادو در عصر نوسنگی، نظامی پیچیده پیدا کرده بود؟
(۱) تبرها، نیزه‌ها و چرخ‌های پره‌دار
(۲) کنده‌کاری‌هایی بر روی درختان
(۳) کاسه‌های برنزی دارای تصاویر
(۴) سنگریزه‌های که غارهایی روی آنها نقاشی شده بود
۲۳۶۱. بنا بر اساطیر، کدام مورد در خصوص مصر باستان درست است؟
(۱) رع را خدای کواکب و ماه‌ها می‌پنداشتند.
(۲) آمون خدای آب‌ها، از جمله رود نیل بود.
(۳) هوروس خدای آسمان دانسته می‌شد.
(۴) اوزیریس خدای مردگان و داور آنها شمرده می‌شد.
۲۳۶۲. احساس نزدیکی و قرابت انسان با سایر موجودات، از مؤلفه‌های اساسی کدام مورد است؟
(۱) توتیمیزم (۲) شمنیزم (۳) فتیشیزم (۴) مونوتئیزم
۲۳۶۳. کدام مورد درباره عناوین آثار مقدس هندوان، درست است؟
(۱) پورانا: آثار غیرمنزل (۲) دارشانا: کتب اخلاقی
(۳) شروتی: حقایق منزل (۴) سمریتی: افسانه‌های مقدس
۲۳۶۴. بنا بر وداها، خلقت جهان در پی قربانی شدن و از اجزای کدام یک به وجود آمده است؟
(۱) پراکریتی (۲) پوروشا (۳) پراچاپاتی (۴) تاپاس
۲۳۶۵. کدام مکتب هند، به زندگی پس از مرگ باور نداشت و وداها را مورد استهزاء قرار می‌داد؟
(۱) بوگه (بوگا) (۲) ودانته (ودانتا) (۳) چارواکه (۴) بهاگوانه (بهاگواتا)
۲۳۶۶. کدام دین، جنبه ملی‌گرایانه برجسته‌ای دارد؟
(۱) اسلام (۲) مسیحیت (۳) هندوئیسم (۴) شینتوئیسم
۲۳۶۷. کنفوسیوس، پایه تعلیم «اصول سیاست مدن» خود را بر کدام قاعده بنا نمود؟
(۱) آنچه بر خود نمی‌پسندی، بر هیچ کس نیستند.
(۲) تقوا و فضیلت پادشاهان، از مجازات اعدام جلوگیری نمی‌کند.
(۳) طبع آدمیان خوب است اما هر چقدر که پادشاهان خوب باشند، جرم و جنایت از میان نخواهد رفت.
(۴) طبع آدمیان خوب است و اگر از فرمانداران نیکی ببینند، استقبال می‌کنند و جرم و جنایت از میان برمی‌خیزد و اعدام ضرورت وجودی پیدا نمی‌کند.
۲۳۶۸. عبارت «من خودم را از دست داده‌ام» از چانگ تزو، به کدام مفهوم دلالت دارد؟
(۱) نشسته در عزلت (۲) نفس متعالی (۳) بسط عظیم (۴) مفهوم تهی
۲۳۶۹. فرقه شینگون در کجا بود و بر چه اصلی تأکید داشت؟
(۱) ژاپن - حقیقت مطلق جهان مستور در تمام عقاید و ایمان‌های مذهبی
(۲) اندونزی - تأکید بر قداست بودی ستودها و تجلیات آنان
(۳) هند - تأکید بر آرا و عقاید نهفته در کتب مقدس
(۴) چین - حقیقت مطلق جهان که اشکار است.

۲۳۷۰. کدام کتاب به طور کامل به قلم کنفوسیوس نوشته شد؟
 (۱) چون چیو (۲) شوچینگ (۳) شی چینگ (۴) لی چی
۲۳۷۱. برجسته‌ترین تبیین‌ها درباره پیدایش جنبش‌های نوپدید دینی را به کدام مورد، نسبت می‌دهند؟
 (۱) خردگرایی افراطی جوامع توسعه‌یافته
 (۲) رشد پروتق دانشگاه‌ها و فضاهاى آموزشى
 (۳) بحران ارزش‌ها یا هنجارها در جوامع صنعتی نوین
 (۴) فاصله طبقاتی و مصرف مواد مخدر در میان نوجوانان و جوانان
۲۳۷۲. پرورش ایده‌ی یک «دین طبیعی» ساده و مشترک نوع بشر، متعلق به کدام دوره است؟
 (۱) پست مدرن (۲) روشنگری (۳) نوزایی (۴) قرون وسطا
۲۳۷۳. تنها رساله‌ی عهد جدید که به روشنی تعالیم پولس را رد می‌کند، کدام است؟
 (۱) یعقوب (۲) پطرس (۳) یهوذا (۴) غلاطیان
۲۳۷۴. دیدگاه الهیاتی کدام کلیسای معاصر درباره عیسی(ع)، به نسطوریوس نزدیک‌تر است؟
 (۱) آشوری (۲) ارمنی (۳) قبطی (۴) مارونی
۲۳۷۵. چه کسی به وجود دو طبیعت مجزا در مسیح تأکید می‌کرد و می‌گفت: «نمی‌توانیم یک کودک دوساله را خدا بخوانم»؟
 (۱) آپولیناریوس (۲) اوتیخس (۳) نسطوریوس (۴) پلاگیوس
۲۳۷۶. درباره‌ی یحیی مَعْمَدان کدام مورد نادرست است؟
 (۱) از گروه اسینیان بود و به شیوه‌ی آنان سلوک می‌کرد.
 (۲) به دستور هیرود انتیپاس پادشاه جلیل، به قتل رسید.
 (۳) پس از شهادت او، پیروانش در شهر افسوس فعال بودند.
 (۴) تعلیم می‌داد که ظهور مسیح و آخرالزمان نزدیک است.
۲۳۷۷. در فقه یهود، سن بلوغ شرعی برای پسران و دختران به ترتیب، چند سال است؟
 (۱) سیزده - دوازده (۲) سیزده - سیزده (۳) چهارده - دوازده (۴) پانزده - دوازده
۲۳۷۸. یهودیان به محل آموزش دینی و تفسیر کتاب مقدس، چه می‌گویند؟
 (۱) بت دین (۲) بت میصوا (۳) بت همیدراش (۴) بت هکنست
۲۳۷۹. در سنت یهود، کدام جشن یادآور پیروزی مکابیان بر حاکمان سلوکی است؟
 (۱) پوریم (۲) حنوکا (۳) عومر (۴) شاووعوت
۲۳۸۰. مهم‌ترین کتاب مکاشفانی در مجموعه کتاب مقدس عبری، کدام است؟
 (۱) ارمیا (۲) روت (۳) دانیال (۴) میکاه
۲۳۸۱. تفسیر و توضیح تلمود در موضوعات غیرشریعتی و غیراحکامی را چه می‌گویند؟
 (۱) هگادا (۲) هلاخا (۳) گمارا (۴) شمیطا
۲۳۸۲. در نگرش بودا، تناسخ به مفهوم کدام است؟
 (۱) تجدید حیات بدون انتقال روح (۲) انتقال روح از پیکری به پیکر دیگر
 (۳) انتقال صرف صفات حیات به حیات دیگر (۴) انتقال روح و صفات حیات موجودی به موجودی دیگر
۲۳۸۳. کدام فرمانروایان، استفاده از شمایل و تندیس‌ها را در آیین‌های عبادی ممنوع کردند؟
 (۱) اشکانیان (۲) ساسانیان (۳) هخامنشیان (۴) مادها
۲۳۸۴. کدام مورد درباره مزدک بامدادان، درست است؟
 (۱) از پشتیبانی بهرام سوم برخوردار بود. (۲) شاپور دوم، مبلّغ و حامی عقاید او بود.
 (۳) خسرو انوشیروان، از حامیان او بود. (۴) بسیار مدیون مانویت بود و از آن اقتباس کرد.
۲۳۸۵. درباره آتشکده‌های زرتشتی، کدام مورد درست است؟
 (۱) آتشکده‌های کوچک‌تر را آتش ادوران می‌نامند.
 (۲) همه آتشکده‌ها به یکی از ایزدان اختصاص دارند.
 (۳) آتشکده‌های کوچک به آتش بهرام خوانده می‌شوند.
 (۴) هر یک از آتشکده‌ها به یکی از طبقات اجتماعی اختصاص دارند.

۲۳۸۶. درباره مانی و آیین او کدام درست است؟

- (۱) اهورامزدا را خدای برتر خود می خواند.
- (۲) کرتیر از بزرگترین روحانیون زرتشتی، حامی او بود.
- (۳) در دوره سلطنت شاپور دوم، از حمایت او برخوردار بود.
- (۴) معتقد بود ادیان زرتشتی بودایی و مسیحیت در آغاز ادیان راستین بوده که تحریف شدند.

۲۳۸۷. کدام مورد درباره باورهای کیش زروانی، درست است؟

- (۱) نیکی و بدی، اصلاً و ذاتاً، جدا از یکدیگرند.
- (۲) پیشینه آن به اوایل دوره ساسانی می رسد.
- (۳) اختیارگرایی وجود دارد.
- (۴) نخست اهریمن و سپس اهورامزدا به وجود آمدند.

۲۳۸۸. بنابر منابع زرتشتی در خصوص فروشی ها، کدام مورد درست است؟

- (۱) همه موجودات حتی امشاسپندان و اهورامزدا، فروشی دارند.
- (۲) همه انسان ها و حیوان ها، دارای فروشی هستند.
- (۳) فروشی، خاص ارواح نیاکان مرده انسان هاست.
- (۴) فروشی، مخصوص انسان های فرمند است.

۲۳۸۹. برحسب قدیمی ترین منابع موجود، کدام سلسله پادشاهی، رسم «خوئتو دئه» را انجام می داد؟

- (۱) اشکانیان
- (۲) هخامنشیان
- (۳) ساسانیان
- (۴) سلوکیان

۲۳۹۰. انجیل مرقس، خاطرات کدام رسول بود؟

- (۱) پطرس
- (۲) متی
- (۳) لوقا
- (۴) یعقوب

۲۳۹۱. در مجموعه کتب عهد جدید، کدام کتب قدیمی تر هستند؟

- (۱) یوحنا - لوقا
- (۲) متی - نامه اول پطرس
- (۳) رساله به رومیان - مرقس
- (۴) رساله به رومیان - مکاشفه یوحنا

۲۳۹۲. کدام واعظ، در اواخر قرن سیزدهم و اوایل قرن چهاردهم میلادی، به جریان قشری مآبی و آداب صوری کاتولیکی اعتراض می کرد؟

- (۱) آنسلم
- (۲) اکهارت
- (۳) توماس آکویناس
- (۴) قدیس اگوستین

در اسطوره‌های بین‌النهرین، آفرینش به عنوان فرآیندی در نظر گرفته می‌شد که طی آن نظم و ترتیب بر روی بی‌نظمی و آشوب اولیه حاکم می‌شود. در این اسطوره‌ها، جهان در ابتدا به صورت یک آب اولیه آشفته و بی‌نظم توصیف شده است. سپس، خدایان با جداسازی آب‌ها، ایجاد آسمان و زمین و شکل دادن به اجرام سماوی، نظم و ترتیب را در جهان برقرار می‌کنند. این دیدگاه به خوبی در اسطوره‌های مربوط به اپیس، خدای آب شیرین، و تیامات، الهه آب شور، نمایان است.

دلایل انتخاب گزینه ۴:

- **تاکید بر نظم و ترتیب:** در اسطوره‌های بین‌النهرین، اهمیت بسیار زیادی به نظم و ترتیب داده شده است. خدایان به عنوان موجوداتی منظم و قانونمند به تصویر کشیده می‌شوند که وظیفه ایجاد نظم و هماهنگی در جهان را بر عهده دارند.
- **فرآیند آفرینش به عنوان نظم‌دهی:** آفرینش در این اسطوره‌ها به عنوان یک فرآیند تدریجی و تدریجی دیده می‌شود که طی آن خدایان به تدریج به بی‌نظمی اولیه شکل می‌دهند و جهان را به صورت کنونی در می‌آورند.
- **اهمیت آب در آفرینش:** آب به عنوان عنصر اصلی و بنیادین آفرینش در اسطوره‌های بین‌النهرین مطرح شده است. آب همزمان نمادی از بی‌نظمی اولیه و ماده اولیه آفرینش است.
- **نقش خدایان در آفرینش:** خدایان در این اسطوره‌ها نقش محوری در آفرینش دارند. آنها با قدرت خود، بی‌نظمی اولیه را به نظم تبدیل می‌کنند و جهان را به وجود می‌آورند.

نقد و بررسی گزینه ۴:

اگرچه گزینه ۴ به طور کلی دیدگاه درستی از آفرینش در اسطوره‌های بین‌النهرین ارائه می‌دهد، اما باید توجه داشت که این دیدگاه یک تعبیر کلی است و ممکن است در اسطوره‌های مختلف جزئیات و تفاوت‌هایی وجود داشته باشد. همچنین، این دیدگاه با برخی از تفاسیر مدرن از اسطوره‌های بین‌النهرین متفاوت است.

دلایل نادرست بودن گزینه‌های دیگر:

- **گزینه ۱: تکامل تدریجی:** این گزینه بیشتر به نظریه تکامل بیولوژیکی اشاره دارد و با دیدگاه اسطوره‌ای آفرینش در بین‌النهرین سازگاری ندارد.
- **گزینه ۲: کن فیکون:** این عبارت بیشتر در سنت‌های ابراهیمی و به خصوص در قرآن به کار می‌رود و به معنای «باش تا باشد» است. در اسطوره‌های بین‌النهرین، آفرینش یک فرآیند تدریجی و تدریجی است و نه یک امر آنی و فوری.
- **گزینه ۳: خلق از عدم:** اگرچه این گزینه تا حدودی به دیدگاه اسطوره‌های بین‌النهرین نزدیک است، اما کامل نیست. در این اسطوره‌ها، آفرینش از چیزی شروع می‌شود (آب اولیه) و نه از هیچ.

اطلاعات تکمیلی:

- **اسطوره‌های بین‌النهرین:** اسطوره‌های بین‌النهرین به مجموعه‌ای از داستان‌ها و باورهای مذهبی مربوط به تمدن‌های باستانی بین‌النهرین گفته می‌شود. این اسطوره‌ها بر باور به خدایان متعدد، اهمیت آیین‌های مذهبی و اهمیت نظم و ترتیب در جهان تاکید دارند.
- **اپیس و تیامات:** اپیس خدای آب شیرین و تیامات الهه آب شور در اسطوره‌های بین‌النهرین هستند. این دو الهه در بسیاری از اسطوره‌های آفرینش نقش مهمی دارند.
- **آب اولیه:** آب اولیه در اسطوره‌های بین‌النهرین به عنوان ماده اولیه آفرینش و نمادی از بی‌نظمی اولیه در نظر گرفته می‌شود.
- **خدایان بین‌النهرین:** خدایان بین‌النهرین دارای ویژگی‌ها و نقش‌های مختلفی بودند. برخی از مهم‌ترین خدایان این تمدن عبارتند از انکی، انلیل، ایشتار و مردوخ.

اسطوره‌ها به عنوان روایت‌های مقدس و کهن، به بررسی سرآغازهای قدسی و پیدایش جهان، خدایان، انسان‌ها و پدیده‌های طبیعی می‌پردازند. این روایت‌ها، اغلب به صورت نمادین و حاوی لایه‌های معنوی عمیق، به توضیح چگونگی پیدایش نظم کیهانی و جایگاه انسان در آن می‌پردازند.

دلایل انتخاب گزینه ۱:

- **سرآغازهای کیهانی:** اسطوره‌ها به عنوان قدیمی‌ترین شکل روایتگری، به پرسش‌های بنیادین انسان درباره پیدایش جهان، خدایان و انسان پاسخ می‌دهند. آنها تلاش می‌کنند تا به روشی نمادین و قابل فهم برای انسان‌های اولیه، به توضیح این پرسش‌ها بپردازند.
- **نمادها و مفاهیم عمیق:** اسطوره‌ها از نمادها و مفاهیم عمیقی استفاده می‌کنند که فراتر از معنای ظاهری آن‌هاست. این نمادها به انسان‌ها کمک می‌کنند تا به لایه‌های پنهان هستی پی ببرند و به درک عمیق‌تری از جهان و جایگاه خود در آن دست یابند.
- **ابعاد مقدس:** اسطوره‌ها دارای ابعاد مقدس هستند و به عنوان واسطه‌ای بین انسان و جهان ماوراءالطبیعه عمل می‌کنند. آنها به انسان‌ها کمک می‌کنند تا به تجربه‌ای معنوی دست یابند و به احساس ارتباط با نیرویی برتر برسند.

نقد و بررسی گزینه ۱:

اگرچه اسطوره‌ها به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع برای مطالعه سرآغازهای قدسی محسوب می‌شوند، اما باید توجه داشت که آن‌ها روایت‌های دینی هستند و ممکن است حاوی عناصر خیالی و نمادین باشند. همچنین، تفسیر اسطوره‌ها می‌تواند بسته به فرهنگ و زمانه متفاوت باشد.

دلایل نادرست بودن گزینه‌های دیگر:

- **گزینه ۲: تابو:** تابوها به مجموعه قواعد و ممنوعیت‌هایی گفته می‌شود که در یک جامعه وجود دارد و نقض آن‌ها عواقب اجتماعی و مذهبی در پی دارد. اگرچه تابوها ممکن است ریشه در باورهای مذهبی داشته باشند، اما به طور مستقیم به سرآغازهای قدسی نمی‌پردازند.
- **گزینه ۳: جادو:** جادو به مجموعه اعمال و روش‌هایی گفته می‌شود که به منظور تاثیرگذاری بر نیروهای ماوراءالطبیعه انجام می‌شود. اگرچه جادو ممکن است در برخی جوامع با باورهای مذهبی مرتبط باشد، اما به عنوان یک عنصر دینی، به طور مستقیم به سرآغازهای قدسی نمی‌پردازد.
- **گزینه ۴: شمن:** شمن به فردی گفته می‌شود که دارای قدرت‌های ماوراءالطبیعه است و به عنوان واسطه‌ای بین جهان مادی و معنوی عمل می‌کند. اگرچه شمن‌ها در بسیاری از فرهنگ‌ها نقش مهمی در مراسم مذهبی دارند، اما خودشان به عنوان یک عنصر دینی، به سرآغازهای قدسی نمی‌پردازند.

اطلاعات تکمیلی:

- **انواع اسطوره:** اسطوره‌ها به انواع مختلفی تقسیم می‌شوند، از جمله اسطوره‌های آفرینش، اسطوره‌های قهرمانی، اسطوره‌های کیهانی و اسطوره‌های مذهبی.
- **اهمیت اسطوره‌ها:** اسطوره‌ها در شکل‌گیری هویت فرهنگی، ارزش‌ها و باورهای یک جامعه نقش بسیار مهمی دارند.
- **تفاوت اسطوره و افسانه:** اسطوره‌ها روایت‌هایی مقدس و کهن هستند که به باورهای مذهبی مربوط می‌شوند، در حالی که افسانه‌ها روایت‌هایی خیالی هستند که ممکن است بر اساس واقعیت تاریخی شکل گرفته باشند.

۲۳۶۰. گزینه ۴

پیدا شدن سنگ‌ریزه‌هایی که غارهایی روی آنها نقاشی شده بود، یکی از قوی‌ترین شواهدی است که نشان می‌دهد سحر و جادو در عصر نوسنگی به یک نظام پیچیده تبدیل شده بود. دلایل این امر به شرح زیر است:

- **نمادگرایی پیچیده:** نقاشی‌های روی سنگ‌ریزه‌ها اغلب نمادین و حاوی مفاهیم عمیقی بودند که به دنیای ماوراءالطبیعه و نیروهای نامرئی اشاره می‌کردند. این نمادگرایی پیچیده نشان می‌دهد که انسان‌های عصر نوسنگی دارای باورهای پیچیده مذهبی و اعتقادی بوده‌اند.
- **ابزارهای جادویی:** این سنگ‌ریزه‌های نقاشی شده می‌توانستند به عنوان ابزارهای جادویی مورد استفاده قرار بگیرند. مثلاً، ممکن است از آن‌ها برای انجام مراسم باران‌خواهی، شکار موفق یا درمان بیماری‌ها استفاده می‌شد.
- **ارتباط با دنیای روحانی:** وجود این نقاشی‌ها نشان می‌دهد که انسان‌های عصر نوسنگی به دنیای روحانی اعتقاد داشته‌اند و تلاش می‌کردند تا با نیروهای ماوراءالطبیعه ارتباط برقرار کنند.

دلایل انتخاب گزینه ۴:

- **مستندات تصویری:** نقاشی‌های روی سنگ‌ریزه‌ها مستندات تصویری مستقیمی از باورهای مذهبی و اعتقادی انسان‌های عصر نوسنگی هستند.
- **پیچیدگی نمادها:** نمادهای استفاده شده در این نقاشی‌ها نشان از وجود یک نظام اعتقادی پیچیده و سازمان‌یافته دارد.
- **کاربرد عملی:** این سنگ‌ریزه‌ها صرفاً اشیاء تزئینی نبوده‌اند، بلکه کاربردهای عملی نیز داشته‌اند و به عنوان ابزارهای جادویی مورد استفاده قرار می‌گرفته‌اند.

نقد و بررسی گزینه ۴:

اگرچه پیدا شدن سنگ‌ریزه‌های نقاشی شده یک شواهد بسیار مهم است، اما باید توجه داشت که تفسیر دقیق این نقاشی‌ها و معنای آن‌ها همچنان موضوع بحث و اختلاف نظر بین محققان است. همچنین، ممکن است شواهد دیگری نیز وجود داشته باشد که نشان از پیچیدگی نظام سحر و جادو در عصر نوسنگی داشته باشد.

دلایل نادرست بودن گزینه‌های دیگر:

- **گزینه ۱: تبرها، نیزه‌ها و چرخ‌های پره‌دار:** این ابزارها عمدتاً برای مصارف روزمره و شکار استفاده می‌شدند و ارتباط مستقیمی با سحر و جادو ندارند.
- **گزینه ۲: کنده‌کاری‌هایی بر روی درختان:** کنده‌کاری‌های روی درختان نیز ممکن است دارای معانی نمادین باشند، اما لزوماً به سحر و جادو مربوط نمی‌شوند.
- **گزینه ۳: کاسه‌های برنزی دارای تصاویر:** کاسه‌های برنزی ممکن است برای مراسم مذهبی استفاده می‌شدند، اما وجود تصاویر روی آن‌ها لزوماً نشان از پیچیدگی نظام سحر و جادو ندارد.

اطلاعات تکمیلی:

- **عصر نوسنگی:** عصری در تاریخ بشر است که در آن انسان‌ها از شیوه زندگی کوچ‌نشین به زندگی یکجانشینی روی آوردند و به کشاورزی و دامداری روی آوردند.
- **سحر و جادو:** مجموعه باورها و اعمال مبتنی بر این اعتقاد که برخی افراد می‌توانند بر نیروهای ماوراءالطبیعه تأثیر بگذارند.
- **نمادگرایی:** استفاده از نمادها برای بیان مفاهیم پیچیده و انتزاعی.